

інформації і технології її обробки. Варіативна: можливість гнучкого реагування ВНЗ на коливання попиту і інші впливи зовнішнього середовища.

В області освіти на сьогодні тривають пошуки універсального механізму її розвитку. На наш погляд, для забезпечення логістичного розвитку ВНЗ необхідно створювати у вищих навчальних закладах логістичні центри, що забезпечать пошук і обґрунтування засобів, кадрів і інформаційних систем.

Основне завдання логістичного центру ВНЗ – створення єдиного простору організації, призначеної для надання педагогічних логістичних послуг усім учасникам. Ядром логістичного напрямку в освіті повинен бути інформаційно-логістичний центр, обладнаний сучасними комп'ютерами та пакетом складних програмних продуктів. При цьому усе управління повинно здійснюватися через локальну інформаційну мережу із загальним сайтом і виходом в Інтернет.

Література

1. Гаджинский А.М. Логистика: Учебник. 19-е изд. М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2010. 484с.
2. Неруш, Ю. М. Логистика : учебник для академического бакалавриата / Ю. М. Неруш, А. Ю. Неруш. 5-е изд., перераб. и доп. Москва: Издательство Юрайт, 2019. 559 с.
3. Трофимова О. В. Логистический подход к системе управления в сфере образования. Образование и наука. Известия УрО РАО, 2010. № 10 (78). С. 42-49.

Коваленко М. О.

кандидат економічних наук

Національний університет «Запорізька політехніка»

м. Запоріжжя, Україна

ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ЯК ЧИННИК ЛЮДСЬКОГО РОЗВИТКУ

На сучасному етапі розвитку галузь освіти зазнає радикальних змін. Ці зміни спричинені низкою економічних, соціальних та технологічних зрушень. Збільшення темпів науково-технічного прогресу, глобалізація, постійний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та багато інших чинників викликають виникнення нових або модифікованих компетенцій фахівців всіх галузей економіки. В таких умовах тільки ефективна система освіти, здатна швидко адаптуватись до світових тенденцій розвитку може забезпечити національній економіці високотехнологічними фахівцями, та задовольнити потреби економіки знань.

Формування компетентностей у фахівців, які ефективно працюють в інформаційному суспільстві має відбуватись з урахуванням наступних вимог: вміння працювати в мультикультурному середовищі, володіння іноземними

мовами; розуміння технологій і ринкової ситуації в різних суміжних і несуміжних галузях; навички управління проектами; уміння швидко приймати рішення, реагувати та адаптуватися до змін умов роботи; навички самоорганізації, ефективного управління своїм часом та оптимального розподілу ресурсів; здатність до творчості; системне мислення (вміння визначати і аналізувати складні системи); екологічне мислення, громадянська позиція, відповідальність. Усвідомлення цих викликів вимагає нових моделей освіти, яка буде максимально ефективно використовувати новітні технології та зможе ефективно відповідати на запити економіки знань.

Ресурси неформальної освіти відкривають принципово нові можливості для тих, хто навчається. По-перше, в освіті все ширше використовуються інструменти навчання з застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій – онлайн-курси, симулятори, тренажери, ігрові онлайн-світи, тощо. Це надає можливість не просто засвоювати необхідні знання, а й розвиває вміння працювати з інформацією, дозволяє краще концентруватися й вирішувати складні творчі та аналітичні завдання. По-друге, неформальне навчання дає змогу зробити освіту більш індивідуальною. Можна обрати формат навчання і його темп, сконцентруватися на дуже вузькій темі або, навпаки, пройти незвичайну міждисциплінарну програму.

У зв'язку з тим, що ландшафт освіти змінюється, виникає необхідність в розробці і удосконаленні інструментів оцінки і визнання результатів навчання. Такі інструменти мають сприяти одержанню кваліфікації та заохочувати до навчання за допомогою новітніх технологій. Система формальної освіти повинна адаптуватись до таких явищ як диверсифікація освітніх пропозицій, поява нових постачальників освітніх послуг і нових форм навчання. Держава, якій належить визначальна роль у формуванні якісного людського капіталу, має створити умови для ефективної взаємодії освіти всіх різних ступенів формалізації, що передбачає в першу чергу державне регулювання визнання результатів неформальної освіти.

Сучасному суспільству характерні швидка зміна знань і технологій. Це спричиняє необхідність формування фахівця, здатного жити і діяти в постійно змінюваному середовищі, а отже необхідність змінити спрямованість навчального процесу. Головним завданням стає не засвоєння базових знань і навичок, а й реалізація інших функцій. Зокрема, виникає необхідність надати людині навички навчатись впродовж життя, удосконалювати свої уміння і навички і сформувати мотивації до цього. Крім того, навчити використовувати отримані знання в професійній діяльності і суспільному житті [1, с. 6-9].

Отже, у процесі трансформації суспільства змінюється спрямованість вищої освіти на створення інтелектуального ресурсу, відповідно, змінюється і структура її функцій (нагромадження, передача, створення нових знань), і вища освіта стає середовищем формування людського капіталу [2, с. 3-9].

Зазначимо, що в сучасному світі не тільки, формальна освіта забезпечує людський розвиток, але і сектор неформальної освіти також. Різні види навчання можуть привести до того ж рівня знань і компетентності. Тому в

розвинених державах приділяється пильна увага питанням визнання результатів неформального навчання в системі формальної освіти.

В Рекомендаціях Ради ЄС від 20 грудня 2012 р. щодо визнання неформального та інформального навчання знаходимо таке визначення: визнання — це процес підтвердження уповноваженим органом щодо того, що відповідна особа досягла результатів навчання на підставі відповідного стандарту. Цей процес складається з чотирьох окремих фаз: встановлення конкретного досвіду окремої особи шляхом діалогу; документування з метою унаочнення досвіду особи; формальне оцінювання такого досвіду; визнання, що веде до засвідчення володіння кваліфікацією повністю чи частково [3].

Термін «визнання» використовується міжнародними організаціями тому що, на відміну від сертифікації або перевірки, містить технічний елемент (визначення і узгодження наявності навичок, знань і компетенції), а також компонент соціального статусу.

Розвиток систем визнання результатів неформального навчання з метою взаємодії освіти різних ступенів формалізації справляє позитивний вплив на розвиток національної економіки.

А саме, визнання результатів неформальної освіти:

- призводить до розпізнання набутих навичок і знань, і, в кінцевому підсумку, до присвоєння кваліфікації;
- може допомогти зробити підготовку фахівців більш повною і комплексною;
- є інструментом для планування освітньої діяльності;
- сприяє більш індивідуальному підходу до розвитку форм навчання та підготовки;
- підвищує конкурентоздатність на ринку праці і мобільність;
- дозволяє скороти термін підготовки фахівців, тощо.

Визнання результатів неформальної освіти грає важливу роль в забезпеченні полегшення подальшого формального навчання. Це може передбачати звільнення від деяких курсів або частин офіційної навчальної програми. Такий підхід дозволяє людям отримувати формальну освіту більш ефективно. Крім того, визнання забезпечує більшу наочність результатів навчання і компетенцій, а, отже, потенційну цінність на ринку праці. У свою чергу, це може зробити більш привабливим для працівників і роботодавців вкладати кошти в навчання за місцем роботи. Розглянувши зарубіжний досвід, можна зробити висновки, що багато країн визначають визнання результатів неформальної освіти важливим елементом концепції освіти протягом життя.

Можливість доповнити формальну освіту, зробити її більш гнучкою та адаптивною, урізноманітнити шляхи одержання освіти, зробити її доступнішою і якіснішою дає розробка нормативно-правової підтримки визнання результатів навчання в неформальному секторі освіти. Існує велика різноманітність освітніх контекстів. За останні два десятиліття спостерігається значне розширення формальної освіти за рахунок неформальної. Це розширення спричинене з появою нових уявлень та підходів до видів навчання,

які важливі для людського розвитку. Це створює необхідність подальшого наукового дослідження механізмів інтеграції формальної і неформальної освіти в Україні, ринку освітніх послуг в сфері неформальної освіти та методології визнання результатів неформальної освіти.

Література

1. Кремінь В. Г. Освіта в структурі цивілізаційних змін. Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки. 2011. Вип. 1.33. С. 6-9

2. Коломієць Г. М., Помінова І. І. Вища освіта в механізмі відтворення інтелектуального капіталу: зміст і моделі. Глобальні та національні проблеми економіки. 2014. Вип.2 С. 3-9. URL: <http://global-national.in.ua/archive/2-2014/00.pdf> (дата звернення 12.04.2020).

3. Рекомендація Ради ЄС від 20 грудня 2012 р. щодо визнання неформального та інформального навчання. URL: http://ipq.org.ua/upload/files/files/06_Biblioteka/01_Normativna_baza/01_Viznznnya_neformalnogo_navchannya/01_Mignarodni_dokumenty/council_recommendations_20_dec_2012_ukr.pdf (дата звернення 12.04.2020).

Наволокіна А. С.

кандидат економічних наук

Приватний заклад вищої освіти «Міжнародний європейський університет»

м. Київ, Україна

ЗАХОДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Формування конкурентоспроможності закладів вищої освіти (ЗВО) є завданням не виключно служби маркетингу, зважаючи на різноспрямованість та багатогранність завдань, які постають у процесі такої діяльності.

Конкурентоспроможність ЗВО – це здатність створювати й надавати якісні освітні послуги за наявності потужного ресурсного потенціалу з використанням сучасних маркетингових технологій, здійсненням масштабної профорієнтаційної роботи серед абітурієнтів з метою забезпечення економічного й соціального ефектів від господарської діяльності.

Найбільше впливають на процес формування конкурентоспроможності ЗВО такі чинники зовнішнього середовища, як: обсяг державного замовлення, престиж ЗВО, інфляційні процеси, політична ситуація в країні, інтереси й вимоги споживачів освітніх послуг. Серед чинників внутрішнього середовища можна зазначити вартість навчання, якість освіти, потенціал науково-педагогічного складу, працевлаштування випускників, систему пільг.

Відповідно до названих чинників впливу заходи з формування конкурентоспроможності ЗВО повинні передбачати: забезпечення певного